

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

ปิยกร สาลี*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาเพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 100 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกตามเพศและประสบการณ์ การทำงาน ปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนไม่เกิน .05 การสุ่มตัวอย่างจากประชากรใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้หาความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.977 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์หาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย () และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบค่าที (T-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Anova of variance) สำหรับตัวแปรมากกว่าสองค่าขึ้นไป สรุปได้ดังนี้ 1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านบริหารงานทั่วไป ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารบุคคล 2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระหว่างชายและหญิง โดยรวมไม่แตกต่าง และเมื่อพิจารณารายด้าน

คำสำคัญ

ความคิดเห็น การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษามีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข การดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นที่จะต้องมีการกระจายอำนาจ และให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้อง กับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้อง คำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2541 : 14 – 15) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการศึกษาไว้หลายมาตราด้วยกัน เช่น มาตรา 8 ได้บัญญัติไว้ว่า ต้องให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 9 บัญญัติไว้ว่า ต้องมีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา

สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระดมทรัพยากร จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา และให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชนในการจัดการศึกษา อบรม และเป็นไปตาม หลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งให้ มีการจัดระบบ โครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยมีเอกภาพเชิงนโยบาย และมีความ หลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ดังปรากฏใน บทบัญญัติมาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้งด้าน วิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง” (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 6) และมาตรา 40 บัญญัติไว้ว่าให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทน ผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 10 – 40)

กระทรวงศึกษาธิการได้ออกระเบียบว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2543 โดยข้อ ที่ 7 กล่าวไว้ว่า ให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเสนอแนวทางและ มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยมีจุดหมายเพื่อให้ ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างจริงจัง (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 36)

การให้ชุมชนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม และมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาถือเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ มาก จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกคนในสังคมได้ทราบ เกิดความตระหนัก และรับผิดชอบ

ร่วมกัน เพราะการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน ดังนั้น ปวงชนจึงต้องร่วมกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมด้วย (กัมภณฑ์ จุนโท. 2544 : 36 – 37)

ทฤษฎีที่เป็นแนวคิดพื้นฐานในการทำวิจัยนี้ ประกอบด้วย สตีเฟน โคล วรานูสันติกุล (2540 : 32-34) กล่าวถึงทฤษฎีสองปัจจัยของเฮอร์ซเบิร์ก (Herzberg 'Two -factor' Theory) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาที่มีความคิดที่ว่าความต้องการทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะแสวงหาสิ่งมาตอบสนอง แต่เขาศึกษาความต้องการที่เกี่ยวข้องในการทำงาน โดยเฉพาะเท่านั้น โดยเขาทำการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวิศวกรในบริษัทด้วยการถามถึงเหตุการณ์ในระหว่างการทำงานที่ทำให้พวกเขารู้สึกพึงพอใจมาก และเหตุการณ์ที่ทำให้รู้สึก ไม่พึงพอใจอย่างมาก เมื่อนำเอาคำตอบเหล่านั้นมาวิเคราะห์จัดหมู่ได้ทั้งหมด 16 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยอมรับ การได้ทำงานที่น่าสนใจ ความก้าวหน้า นโยบายบริหารงาน การบังคับบัญชา ความมั่นคงของงาน เงินเดือนเป็นต้น พบว่าในสองคำถามที่ถามเขาเหล่านั้นจะได้คำตอบเป็นสองแนวทางเด่นชัด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ระหว่างชายและหญิง

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 3,573 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 100 คน จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร โดยเปรียบเทียบตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน ภาวิดา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภาชน, 2556, หน้า 132) ที่ประชากรจำนวน 290 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 165 คน แต่งงานวิจัยนี้มีประชากร 3,573 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 100 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิโดยการเทียบสัดส่วน

2. เนื้อหาที่ใช้ในงานวิจัย คือ มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 กำหนดไว้ 4 ด้าน ดังนี้

- (1) ด้านวิชาการ
- (2) ด้านบริหารบุคคล
- (3) ด้านงบประมาณ
- (4) ด้านบริหารทั่วไป

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 100 คน โดยเปรียบเทียบตามตารางของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน ภาวนิดา ธาราศิริสุทธิ และศิริพงษ์ เสาภาชน, 2556, หน้า 132) ที่ประชากรจำนวน 290 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 165 คน แต่งงานวิจัยนี้มีประชากร 3,573 คน จึงใช้กลุ่มตัวอย่าง 100 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบชั้นภูมิ ประกอบด้วยการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 เป็นเพศหญิง จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 74.60 และเพศชาย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 มีประสบการณ์ในการสอน 6 – 10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมา คือครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่ำกว่า 5 ปี 51 คน คิดเป็นร้อยละ 30.20 และน้อยที่สุด คือ ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 10 ปี จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 29.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ จำแนกเป็น เพศ อายุ และวุฒิการศึกษา รายได้ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในงานทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านวิชาการ 7 ข้อ 2) ด้านงบประมาณ 8 ข้อ 3) ด้านการบริหารงานบุคคล 8 ข้อ 4) ด้านการบริหารทั่วไป 7 ข้อ แต่ละด้านเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) รวมไปถึงข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แล้วมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์โดยผู้เชี่ยวชาญ ค่าดัชนีสูงกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ หากค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และหาค่าเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น .87 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 100 ฉบับ

ประกอบด้วยระหว่างวันที่ 1 – 10 พฤษภาคม 2560 และนับวันและเวลาในการเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง จนได้รับแบบสอบถามกลับคืน คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่า (t – test) กับตัวแปรเพศ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) กับตัวแปรประสบการณ์ ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะนำไปทดสอบค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีเชฟเฟ (Scheffe's Post hoc Comparison)

ผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.60 อยู่ในระดับมาก ถ้าแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด เท่ากับ 4.14 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 อยู่ในระดับมาก และด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.32 อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดของผลการวิจัยในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านวิชาการพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนและร่วมรับรู้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.60 อยู่ในระดับมากที่สุด และการมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.87 อยู่ในระดับมาก

2. ด้านงบประมาณ พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านงบประมาณ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.32 อยู่ในระดับปานกลาง ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาสนับสนุนในการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.40 อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมวางแผนในการใช้งบประมาณ ของโรงเรียน มีส่วนร่วมประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.00 อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านบริหารงานบุคคล พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านบุคลากร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.46 อยู่ในระดับปานกลาง ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการมีส่วนร่วมในการจัดหาวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 3.93 อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมวางแผนในการสรรหาบุคลากรของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.13 อยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านบริหารงานทั่วไป พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านบริหารงานทั่วไป โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.78 อยู่ในระดับมาก ถ้าพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษา ใช้จ่ายและจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเท่ากับ 4.27 อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมให้ความเห็น เสนอแนะจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน มีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดเท่ากับ 3.27 อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ด้านวิชาการ ผลการวิจัย พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกลุ่มลัดหลวงได้มีส่วนร่วมประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียน และร่วมรับรู้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก รวมทั้งมีส่วนร่วมวางแผนในการจัดหาหนังสือและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชิตา บุญชู (2546 : 79) เรื่องการศึกษาความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก ในด้านวิชาการพบว่า อยู่ในระดับมากเช่นกัน เป็นเพราะการจัดการศึกษาในปัจจุบันได้สนับสนุนให้คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมด้านวิชาการมากขึ้น เช่นมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนและร่วมรับรู้ผลการประเมินคุณภาพภายนอก มีส่วนร่วมวางแผนในการจัดหาหนังสือและพัฒนาห้องสมุดโรงเรียน รุ่ง แก้วแดง (2544 : 2) กล่าวว่า “การจัดการศึกษาโดยโรงเรียนฝ่ายเดียวมีปัญหามากกว่าเดิมการจัดการศึกษาจะขึ้นอยู่กับคนเพียงไม่กี่คนเท่านั้น แต่ขณะนี้ มีเจตนารมณ์ชัดเจนว่าทุกฝ่ายในสังคมจะต้องมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 หมวด 3 ซึ่งว่าด้วยสิทธิและหน้าที่ของคนไทย มาตรา 43 วรรค 2 กล่าวว่า “การจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ” รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ จัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานมากขึ้นและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ไว้ชัดเจนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ

2. ด้านงบประมาณ ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนกลุ่มลัดหลวงได้เข้ามีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาสนับสนุนในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระ แหวนครุฑ (2549 : 72) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียน ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ในอำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าคณะกรรมการสถานศึกษาไม่ได้มีบทบาทโดยตรงในการกำหนดแผนการใช้งบประมาณ เพียงแต่ให้การสนับสนุน ซึ่งแม้ว่าจะมีส่วนร่วมโดยตรงในการระดมทรัพยากรในท้องถิ่นมาสนับสนุนในการจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารทรัพย์สิน และสิ่งของเพื่อเป็นปัจจัย ในการบริหารงานของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียน ยังเปิดโอกาสให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วม ในการประเมินผลการใช้งบประมาณ ของโรงเรียนด้วย

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกลุ่มลัดหลวงมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการจัดหาวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภ บุญกิตติเจริญ (2547 : 87) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่าการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน แต่ในอีก 6 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง จะสังเกตได้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาจะไม่ได้มีส่วนร่วมโดยตรง ต่อบุคลากรไม่ว่าจะเป็นด้านวางแผนในการสรรหาบุคลากรของโรงเรียนสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนจัดสวัสดิการ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจ แก่บุคลากร สนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ ความสามารถของบุคลากร หรือมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร

4. ด้านบริหารงานทั่วไป ผลการวิจัยพบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะ โรงเรียนกลุ่มลัดหลวงได้เชิญคณะกรรมการเข้ามีส่วนร่วมในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษาใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน รวมทั้งประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของโรงเรียนกับชุมชน ประสานงานให้โรงเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนในเขตบริการของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วัลลภ บุญกิตติเจริญ (2547 : 87) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทราพบว่าการมีส่วนร่วมด้านการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนกลุ่มลัดหลวงได้เข้ามีส่วนร่วมในการปกครอง ดูแลบำรุงรักษา ใช้และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของโรงเรียน มีส่วนร่วมประชาสัมพันธ์และเสริมสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินงานของโรงเรียนกับชุมชน มีส่วนร่วมในการประสานงาน ให้

โรงเรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนในเขตบริการของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยเพื่อนำไปใช้

ผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนโรงเรียนกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาในแต่ละด้านดังนี้

1. โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในกำหนดเป้าหมายการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียนมากขึ้นรวมทั้ง การจัดหาสื่อเทคโนโลยีหรืออุปกรณ์การเรียนการสอน และจัดทำสาระหลักสูตรของโรงเรียนโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

ขั้นพื้นฐาน

2. โรงเรียนควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ แสดงความคิดเห็นในการวางแผนการใช้งบประมาณของโรงเรียน โดยให้การสนับสนุนการใช้งบประมาณของโรงเรียน และเข้าร่วมประเมินผลการใช้งบประมาณของโรงเรียน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางในการระดมทรัพยากรต่างๆ ทั้งภายนอกและภายในท้องถิ่น เพื่อนำมาพัฒนาการศึกษา

3. โรงเรียนควรเชิญคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และคณะครูพบปะสังสรรค์ สร้างสัมพันธ์ สร้างความสามัคคีระหว่างกันมากขึ้น ให้ความสำคัญต่อคณะกรรมการสถานศึกษาในการสรรหาบุคลากรของโรงเรียน และมีส่วนร่วมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน พร้อมทั้งสนับสนุนการจัดสวัสดิการเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่บุคลากรมีส่วนร่วมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาบุคลากรและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ความสามารถของบุคลากร

4. โรงเรียนควรดำเนินการ โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมให้ความเห็นเสนอแนะ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปี และมีส่วนร่วมให้การสนับสนุนการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของบุคลากร โรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

2. ควรศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในกลุ่มลัดหลวง อำเภอพระประแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กัมภังค์ จุนโท. (2544). “พัฒนางาน พัฒนาคน เริ่มต้นที่ใคร,” วารสารข้าราชการครู, 19, (12), 20-22.คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน. (2543). แนวการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เจียมพล ไชยาลักษณ์. (2542). การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการปฏิรูปโรงเรียนและสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชูชาติ บุญสม. (2546). การศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเศษชัยชาญ. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธีรภัทร์ เจริญดี. (2542). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 11. วิทยานิพนธ์ครูศาสตรมหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงชนก คุ้มฉาย. (2546). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บำรุง ชูประเสริฐ. (2546). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดระยอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เปรมวดี บุญมี. (2549). การศึกษาความคิดเห็นของผู้มีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนวัดนิยมยาตรา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. สารนิพนธ์ครูศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พรชิตา บุญชู. (2546). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครนายก. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิพย์ เถาว์สุวรรณ. (2543). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา : กรณีศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดยะลา. รายงานการวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ . กระทรวงศึกษาธิการ. ถ่ายเอกสาร.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการการ
 ประถมศึกษาประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
 มหบัณฑิต.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). ความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวาน
 กราฟฟิค.รัชนก สมใจ. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศึกษา
 โรงเรียนนิคมสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระนอง. ภาคนิพนธ์
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วีระ แหวนครุฑ. (2549). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา
 ขั้นพื้นฐานโรงเรียนในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 สมุทรปราการ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิทยา ทิพย์มงคล. (2550). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบ้าน
 เขียวราษฎร์พัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต 1. ภาคนิพนธ์
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- วิชัย เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). วิจัยศึกษา. วารสารวิจัยการศึกษา, 18, (3), 8 -11
- วัลลภ บุญกิตติเจริญ. (2547). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานใน
 สถานศึกษา สังกัดจังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันราชภัฏราช
 นครินทร์.
- ศิริกาญจน์ โกสุมภ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนและโรงเรียนเพื่อการจัดการศึกษาขั้น
 พื้นฐาน.ปริญญาโทศึกษบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2541). คู่มือการประชุมสภามหากรรมการโรงเรียนประถมศึกษา.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2542). คำชี้แจงประกอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล
 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สาคร คุณชื่น. (2543). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการโรงเรียนในการนำร่องนำภูมิปัญญา
 ท้องถิ่นมาพัฒนาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
 มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิทธิโชค วรานุสันติกุล. (2540). ศิลปะการบังคับบัญชา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : รุ่งโรจน์.

- สัมพันธ์ อุปลา. (2541). การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุดร พุฒสวัสดิ์. (2544). การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต.
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2545). การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ : โรง
พิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัมพร เลิศณรงค์. (2545). ความต้องการและแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ
บริหารงานของโรงเรียนประถมสาธิตสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Amenu – Tekka, (1989). **Perceptions of Community Participation in Education on
Canadian Reserves : A North – central Alberta case study (Native American)**
- Cohen, John M., and Uphoff, Nomon T. (1997). **Rural Development Participation : Concept
and Mesures for Project Design Implementation and Evaluation.** Great Britain :
Rural development Committee Center for International Studies, Cornell University.
- Cha Dongchun. (2003). **Participative Decision Making in Korean Secondary School :**
A micro palitical analysis. DAI – A 64/09, P. 3143, Mar 2004.
- Debra Miretzky. (2004). **The Communication Requirements of Democratic Schools :**
Parent – Teacher Perspectives on Their Relationships. New York : Dissertation
Abstracts International, 4 : 814; April 2004.
- McDaniel Patrick Edward. (1999). **Education Guidance And Counseling.**
DAI - A 59/12 : 4370
- Shaposka, Harry Melvin. (1997). **Community Involement, Economic status, and The
quality of school life : A multi – site case study of school districts in The
Monvalley education consortium (Pennsylvania).** Education Adiministration,
University of Pittsburgh.
- United Nations, Department of International Economic and Social Affairs. (1981)
**Popular participation as a strategy for promoting community level action and
Nation Development report of the meeting or the abhor group of experts.**
New York : United Nations.

